

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 .
Pe o lună . 2 .

Nr. de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Miksa utca 2—3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

O reformă impor- tantă în România.

(*) Șaguna, cel mai mare arhieru din câți a avut biserica gr. orientală română, un spirit organizator fără seamăn, așezând pe bază sinodală biserica noastră, fără îndoială a căutat să ne asigure nu numai autonomie deplină, ci să creieze și un mijloc puternic pentru dezvoltarea noastră națională. De fapt în jurul acestei organizări bisericești s'au și dezvoltat toate instituțiile culturale căror avem să mulțămim progresul nostru pe toate terenele.

Ce este pentru noi organizarea bisericească conformă firei naționale, mai bine se poate vedea din actele sălbatice ale tuturor guvernelor maghiare cari s'au năpustit să ne distrugă această cetate.

În România biserica nu era așezată pe baze ca la noi. Acolo era numai un sinod, compus din cei doi mitropoliți, din episcopi și arhierii, șasesprezece membrii în total și toți călugări.

Că sinodul acesta nu putea avea cu biserica viuă legătura strânsă fără care nu-și putea îndeplini înalta chemare socială și națională, s'a recunoscut de mult. De aceea unii dintre miniștri s'au și gândit la o reformă radicală în sânul bisericeii. Actualul ministru de culte, d. Spiru Haret, a realizat acum reforma contemplată de atâta vreme.

Senatul României, dupăcum se vede din raportul ce publicăm azi, a primit cu mare majoritate proiectul d-lui Haret și nu suferă

îndoială că același lucru se va întâmpla și la Cameră.

Se înțelege, n'avem a face cu o sinodalitate ca la noi, unde totul e depus în mâna poporului, a parohienilor (cecece într'un stat curat național nici nu e așa de necesar) — se face însă un mare pas înainte introducându-se în Sinod un element nou: clerul mirean, dându-i-se acestuia rol și la alegerea prelaților.

Reforma aceasta e sigur că va face mult bine neamului românesc. Cu prilejul tristei evenimente din primăvara anului 1907 s'a învederat, că între țărâtime și preoțime nu există conhesiunea fără care, noi cei d'aici ne-am fi prăpădit de mult. Preoții erau considerați simpli funcționari de stat și nu era nici un organism în virtutea căruia ei să aibă rol, fie cât de modest, în conducerea bisericeii, prin urmare nici nu-și frământau mult mintea cum să contribuie la ridicarea poporului. Ei se mărgineau la îndeplinirea slujbelor rituale, — încolo își vedeau de afacerile lor particulare. Sinodul arhieresc iarăși era mărginit la discuții canonice. Pârghia, cu ajutorul căreia biserica să ajungă factor puternic în stat, nu exista.

Progresul ce am realizat dela 1869 pe toate terenele, în mare parte sinodalității putem să-l atribuim și ne gândim cu grije ce s'ar putea alege de neamul nostru urmând regimul actual, potrivit antonomiei noastre bisericești.

Dacă noi am progresat și ne-am întărit cu ajutorul congresului național bisericesc

și al sinoadelor eparhiale în cari douătreimi sunt mireni, fără îndoială că și sinodul Romaniei numai să se întărească poate prin introducerea în sânul său a *elementului mirenesc!*

Reforma actuală e menită să lărgească cercul de activitate al slujitorilor bisericeii, dându-li-se puțința de-a se adapta nouilor și multiplelor cerințe ale vieții moderne de stat. În discursul ce a rostit ocupându-și scaunul arhieresc, I. P. S. Sa Mitropolitul Primat Ahtanasie a exprimat clar și hotărât această misiune a slujitorilor altarului.

Ar și fi îngrijitor, dacă din evenimentele dela 1907 călugării cu înalte situațiuni în țară, cari sunt și ei mai presus de toate *români*, n'ar fi înțeles că rolul lor nu se poate mărgini la citirea cazaniilor, ci împreună cu preoțimea mireană să lucreze, pe toate terenele, pentru satisfacerea nevoilor statului și ale societății românești. Chiar dacă nu s'ar fi găsit deci un ministru care să se gândească la reforma sinodală, prelații călugări ar fi trebuit să stăruie pentru aducerea unei legi sinodale mai conformă cu viața noastră națională.

Noi cari zi de zi ne convingem de tăria ce rezidă în sinodalitate, noi cari avem atâtea dovezi despre importanța rolului clerului mirean în dezvoltarea și susținerea neamului, suntem siguri, că sub regimul noii sinodalități ce se inaugurează în România, frații noștri câștigă o nouă pârghie pentru înălțarea edificiului național.

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Grazia Deledda.

Două minuni.

Cu mătâniile de sidex între degete, Zia Batóra¹⁾ urca încetinel poteca îngustă, care duce din satul Bitti la bisericuța dela Miracolo, în munte.

Nostri Signora del Miracolo e vestită în toată insula Sardinia, pentrucă la altarul săracios al bisericuței acesteia s'au săvârșit de multeori minuni mari. Chiar și în ziua de azi, toți cei ce doresc să li se facă o minune, se duc la Bitti în luna lui Septembrie, când bisericuța din munte serbează hramul Maicii Domnului.

Sărbătoarea aceasta — ca și obiceiurile vechi, delăturate pe încetul de curentul timpurilor nouă — și a pierdut mult din măreția și strălucirea ei de odinioară. Și totuși, din satele depărtate, de peste munți și văi aleargă și azi o mulțime de oameni înaintea icoanei făcătoarei de minuni pururea cu zimbetul ei mistic pe buze, și an de an în mulțimea credincioșilor se lățește vestea despre o nouă minune.

Zia Batóra era o femeie cu frica lui D-zeu. În cea dintâi zi de Luni din fiecare lună ea se ducea la bisericuța din munte, cu mătâniile între degete; niciodată nu-și uita să dea liturghii, procesiuni și novene²⁾, și în decursul celor trei zile cât ținea serbarea, mergea regulat la biserică,

dimineața și seara. Ea se ruga la Maica Domnului să facă și cu ea o minune: să-i redea liniștea și ușurarea sufletului — toate însă erau zadarnice. Treceau zile și luni, treceau și liturghiile și procesiunile, dar tristețea și amărăciunea din sufletul Batórei totuși nu dispărea. Ea nu putea să uite nicidecum, și inima ei sângera când se cugeta că cu toate bogățiile ei, cu pășunile cele întinse, cu vitele și cu banii ei ea era mai săracă decât cel din urmă cerșitor. Casa Batórei, casa cea frumoasă cu balcon, de unde se vedea muntele și bisericuța del Miracolo, era pustie și tristă ca și sufletul stăpânei sale.

Sadurra³⁾, unica ei fiică, tânără și frumoasă, se îndrăgostise într'un tânăr sărman din clasa de jos. Zia Batóra însă aparținea aristocrației sardiniene, constătătoare din familiile nobile cele mai binevăzute și căsătoria fiicei sale cu acest tânăr îi părea bătrânei foarte nenaturală.

Când Sadurra împlinise 21 de ani, ea părăsi casa părintească, ca să se cunune cu bărbatul iubit. A fost un scandal nemai pomenit atunci și despre întâmplarea aceasta au vorbit mult timp și cei din satele învecinate.

Zia Batóra se simțea pierdută, moartă sufletește. Douăzeci de ani în șir, decând bărbatul ei fusese ucis, toată iubirea și toate speranțele ei erau îndreptate spre Sadurra; zi și noapte gândul ei era la viitorul strălucit al fiicei sale, pe care credea să o mărite după un bărbat bogat, din familie nobilă și care odată avea poate să răz-bune pe tatăl Sadurrei. Acum toate speranțele, toată iubirea ei dispăruse. Zia Batóra își blăstâma fata: stând în genunchi pe cenușe, cu părul des-

pletit și cu sânul desvâlit, ea o blăstâma și se jura pe crucea de aur dela mătâniile ei, că de atunci înainte nu o va mai privi ca pe fiica ei, ci ca pe o dușmană de moarte. Astfel rămăsese singură în casa cea mare și frumoasă, în casa pustie pentru totdeauna. Ea se credea desonorată și triumful inamicilor ei — a partidei contrare⁴⁾ — îi mărea și mai mult amarul și disperarea.

Pe fața ei palidă și obosită, în ochii ei negrii cu privirea aspră și pe buzele ei subțiate și veștețite nu se arăta nici o urmă de durere sau de amărăciune și oamenii își ziceau totdeauna: Zia Batóra e o femeie pe care năcazurile nu o pot înfrânge.

Dar inima ei sângera și lacrimile îi secaseră. Ura cea mare, supărarea și rugăciunile o mai țineau în viață.

Zia Batóra se gândea să tocmească doi oameni — dar și unul era de ajuns — cari se împuște pe Peppo Nieglija, pe bărbatul Sadurrei, frica de D-zeu însă o oprise totdeauna dela o astfel de crimă.

Își făcuse deja testamentul în favorul bisericii del Miracolo și zi și noapte se ruga la Maica Domnului numai pentru pacea și liniștea ei sufletească; înzadar erau însă toate.

Trecuse deja un an de zile de când Sadurra o părăsise și ura ei cea mare în loc să scadă creștea tot mai mult; gândul că Sadurra trăia numai de azi pe mâine, în cea mai neagră mizerie, și gândul că ea rugase de atâteaori pe

¹⁾ Aproape toate satele din Sardinia au fost până înainte cu câți-va ani — unele sunt și azi încă — desbinate în partide, în cari iau parte și femeile.

¹⁾ Zia-Mătușe, numire dată femeilor bătrâne. Batóra-Salvatora.

²⁾ Novene-rugăciuni cari se repetă 9 zile de arândul.

³⁾ Saturnia.

Camera. În ședința sa de azi camera va debata conturile anilor 1905 și 1906. Măine, Marți, camera își va lua apoi vacanțe de trei săptămâni. În cercurile politice se așteaptă cu mult interes expozeul dlui Wekerle asupra situației externe. Se crede că primul ministru își va rosti expozeul în ședința de azi.

Fondurile nășăudene. Subt conducerea protopopului Bistriței, Gherasim Domide, 90 de români din părțile Bistriței și Nășăudului, s'au înfățișat Vineri, săptămâna trecută, înaintea ministrului de instrucțiune la Budapesta. Ei au cerut ministrului să încuviințeze din venitul bogat al fondurilor nășăudene burse pe seama urmașilor grănicerilor de odinioară. Ministrul a refuzat să le împlinescă dorința. Cei nouăzeci de români se vor fi dumirit în gândul lor asupra scopului mișelesc ce urmărește stăpânirea cu privire la fondurile nășăudene, cari din pricina șovăirii celor chemați să le păzească, au încăput azi pe ghiarele ei.

Corpurile legiuitoare române.

Senatul.

Ședința dela 14/26 Martie 1909.

La orele 2,15 d. C. Climescu ocupă fotoliul președințial.

Pe banca ministerială d. Anton Carp, ministrul domeniilor.

Se îndeplinesc formalitățile obișnuite după cari intrându-se la ordinea zilei, se pune la vot *legea reformei sinodale* în întregime.

Rezultatul votului: 59 bile albe și 12 negre. Legea se admite.

D. președinte roagă pe d-nii senatori să treacă în secțiuni pentru a studia proiectul de lege pentru *arendarea moșilor Statului la obștile sătești*.

La redeschidere d. C. Nacu, raportor, dă ce-

mama sa să o ierte, nu puteau să o mângăie pe Zia Batóra.

Ea urca încetinel poteca îngustă care ducea la biserică, cu mătâniile între degete. Deși în Bitti văduvele după un timp oarecare de doliu purtau vestimente colorate — ceace în satele din împrejurime nu se obișnuia — Zia Batóra purta numai haine negre. De multeori se oprea în drumul ei ca să miluiască pe nenumărații cerșitori cari stăteau pe la răspântii și cereau milă dela trecători.

O mare mulțime de oameni era adunată pe potecă și pe locul cel larg dinaintea bisericii. Jos în vale, lângă dealul Goreai, strălucea în razele soarelui satul Bitti, cu stradele fixite de oameni îmbrăcați de sărbătoare, încunjurat de văi verzi umbroase.

Zia Batóra își continua drumul, fără să ia în seamă mulțimea adunată; ajunsă pe locul dinaintea bisericii, se opri și'și făcu cruce.

O procesiune ieșea din biserică.

Pentru un preț bagatel, o jumătate de scud sau și pentru trei lire, fiecare credincios putea cere să se facă o procesiune pentru el. După preoți urmează grupuri de bărbați, fiecare grup cu stindardul propriu, adus din satele lor; ei încunjură biserică întră apoi iar în biserică, sau o încunjură încă odată, pentru alt credincios. În fiecare dimineață se fac zeci de procesiuni, cari sunt nota caracteristică a serbarei. În cealaltă parte stau cei cari au venit aici de plăcere, numai ca să vadă serbarea; unii umblă încoace și încolo fără nici o grijă, alții joacă duru-duru, vestitul

țire proiectului de lege pentru *recunoașterea drepturilor cetățenești locuitorilor din Dobrogea*.

D. Al. Bădărău, având cuvântul în discuția generală, spune că actualul proiect e bine venit, dar că el are nevoie de a fi complectat, întregit. Naște întrebarea, zice oratorul, cărora dintre locuitori li-se acordă drepturi? Proiectul, așa cum e redactat de comitetul delegaților, nedreptățește pe unii români, cari s'au stabilit în Dobrogea.

Proiectul acesta, e o îmbunătățire, el e o întoarcere înapoi, pentru cuvântul că dă drepturi politice, numai proprietarilor, de imobile ru ale sau urbane, neluând în seamă pe numărșii cultivători cari nu sunt proprietari și cari totuși sunt locuitori ai Dobrogei. Pentru a se înlătura acest rău, ar fi, poate, necesar să se alăture în tablou, o listă nominală a tuturor locuitorilor din Dobrogea cari nu întrucesc condițiunile prevăzute de actualul proiect.

O a doua chestiune ar fi aceea, dacă prin această lege s'a îndeplinit o simplă formalitate, acordându-se drepturile politice locuitorilor din Dobrogea, sau li-s'a dat și putința exercitării acestor drepturi? Oratorul, referindu-se la legea județeană, pentru organizarea Dobrogei, arată că nu e nimerit sistemul de a acorda dobrogenilor drepturile politice, de a-i pune subt un nou regim, și de a menține totuși, vechiul.

Cu privire la reprezentanța parlamentară a celor două județe ale Dobrogei, d. Bădărău găsește că ea nu e proporțională cu populația, dupăcum prevede legea, și ca dovadă arată că județul Tutova, a cărui populație e mai puțin numărșă decât a județului Constanța, are o mai numărșă reprezentanță decât acest din urmă județ.

Di Bădărău termină, cerând să se ia notă de observațiile făcute de d-sa.

Se pune la vot și se admite închiderea discuției generale.

La art. 1. d. *N. Xenopol* propune un amendament în senzul intrării Dobrogei subt imperiul legilor de drept comun, abrogându-se orice lege excepțională de până acum, afară de legea regulării proprietăților imobiliare, a seminariilor și instanțelor judiciare.

Di *Valerian Ursian* atrage luarea aminte a senatului asupra datei de 11 Aprilie 1877, dată fixată de lege pentru constatarea de a fi fost sau nu supus otoman; această dată e arbitrară, deoarece ea nu corespunde nici cu data ocupării

joc local, fără să bage în seamă norii de praf cari se ridică în urma jucătorilor, nici arșița dogoritoare a soarelui; prin mulțime trec în jos și în sus negustorii ambulanti laudându-și mărfurile.

Dupăce procesiunea intră în biserică, intră și Zia Batóra. Biserica era deja plină; partea cea mai mare erau femei în costumele lor variate ca și dialectul ce le vorbeau. Unele veniseră desculțe și cu părul despletit.

Mulțimea făcea o larmă asurzitoare, toți vorbeau deodată unul cu altul, chiar și dacă nu se mai văzuseră până atunci. Zia Batóra ajunsese numai cu mare greutate la locul ei obișnuit, în fruntea bisericii, și nu fără să fi auzit câte-o vorbă aspră fiindcă călcase pe cineva pe haină sau pe picior. În fruntea bisericii erau aproape numai femei din Bitti, cari așteptau să se înceapă slujba.

»Ce s'a mai întâmplat?« — întrebă Zia Batóra pe o cunoscută.

»Diavolul a intrat într'o fată« — îi răspunse cuprinsă de frică prietena — »și după liturghie preotul o să-l jure pe diavol. Cine știe, ce minune va mai face Maica Domnului...«

Șoptind încetișor îi spuse îngrozitoarea întâmplare. Toată mulțimea adunată în biserică nu vorbea de altceva decât că în corpul fetei s'a sălășluit sufletul păcătos al unui preot.

»De unde e fata?«

»Din Ala. Știi cumătră...«

Duhul cel rău, fiind scos din preotul cel păcătos prin un alt preot, nu aflase intrare nici în

Dobrogei de cătră români, nici cu data tratatului dela Berlin.

D. *Nicorescu* e contra amendamentului dlui Xenopol, spunând că scoaterea Dobrogei de subt regimul excepțional se va face încetul cu încetul.

D. *C. Nacu*, raportor, spune că abrogarea legilor excepționale nu e decât o chestiune de timp și că guvernul nu găsește deocamdată nimerit să suprimă acest regim; el însă, va dispăre fără îndoială treptat treptat. Pentru acest cuvânt, comitetul delegaților respinge amendamentul.

D. *C. Dissescu* întreabă ce senz au cuvintele «acordare deplină de drepturi» dobrogenilor când ei nu au libertatea întrunirii și libertatea presei? Căci drepturile politice nu au nici o valoare dacă nu există și cele individuale.

D. *I. Brătianu* președintele consiliului de miniștri, spune că tendința legii de față e de a face să dispară caracterul de deosebire politică dintre locuitorii din stânga Dunării și cei din dreapta. Această unificare a populației nu se putea face printr'un singur articol de lege după cum s'a spus, ci într'un mod rațional și prudent.

Cât despre drepturile reclamate de d. Dissescu, socotesc că aceste drepturi trebuie să le aibă numai românii, fie ei în stânga sau în dreapta Dunării.

Amendamentul d-lui N. Xenopol se respinge.

La art. 2, d. *N. Xenopol* depune un amendament, de a se admite pentru cele două județe un singur colegiu electoral.

Se respinge.

La art. 3 d. *C. Dissescu* referindu-se la susținerea d-lui Ursianu cere să se menție data de 11 Aprilie 1877, zi în care s'a arborat drapelul românesc în Dobrogea.

D. *N. Economu* cere menținerea listelor electorale pentru comună și județ, și propune un amendament în senzul ca copii minori ai cetățenilor, ajunși la majoritate să se bucure de drepturile politice, dacă în timp de 6 luni după majoritate, nu vor declara că renunță la aceste drepturi.

D. *C. Nacu* susține economia art. 3, declarând că trebuie deocamdată să ne mulțămim cu încetățenirea proprietarilor de imobile rurale și susținând că e necesar să se întocmească dela început listele, rămânând ca în cazuri speciale judecătorii să hotărască dacă înscrierea în liste constituie o prezumție de cetățenie.

cer, nici în purgator, și nici chiar în iad. Înainte de-a ajunge în iad, el trebuia să rățăcească câțva timp pe pământ și să intre în carnea și în sângele copiilor nevinovați. Duhul acesta intrase în sărmana fată din Ala și despre ea se povestea lucruri grozave. Nefericita numai avea pace nici liniște; din ea vorbea numai duhul cel rău și le cuprindea groaza când cineva îi arăta un lucru sfânt: ea îl scuipa, îl injura și îl batjocora, apoi îl repea în bucăți cu o putere, pe care nu credea s'o aibă la vârsta ei.

Pe Zia Batóra o cuprinseseră fiori de groază; ea privi jur împrejur ca s'o vadă pe nenorocita aceea.

»Nu e în biserică«, zise cealaltă, »dupăce se va sfârși liturghia o vor aduce legată în biserică.«

»Dar dacă Maica Domnului va face o minune și va scoate pe diavol din trupul fetei, oare nu se va sălășlui el în trupul altuia, dacă așa i-e scris lui, să rățăcească din om în om?«

»Nu știu«, răspunse cealaltă încurcată. »Maica Domnului va face minunea pe de-a'ntregul și va trimite duhul în iad, dacă cum-va de milă nu-l va trimite mai întâi în purgatoriu...«

Liturghia se începu. În câte-va clipe biserică era tixită de oameni, cari stăteau înghesuți unul în altul, deabia putând se mai respire în căldura cea mare și așteptând cu nerăbdare să vadă pe fata îndrăcită.

Zia Batóra însă nu se mai cugeta la ea. Fața ei se făcu mai palidă ca de obicei, și ochii îi rămăseseră ațintiți la altar; în realitate însă ochii ei priveau la altceva.

Lângă Batóra era o bancă, pe care stăteau trei femei. Una din ele ținea în brațe un copilăș de

Boalele secrete!

scurgerea, arderea, atât la bărbați cât și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindecă foarte repede prin medicamentul „Gonotol“. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se — — — capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela **Farmacia Salvator** în Buz nr. 1 (Slavouia). — — —

D. C. Dissescu e contra modificării propusă de d. Nacu.

Amendamentul d-lui Economu atinge constituția căci se legitimează într-o provincie în care nu există încă regimul constituțional.

D. A. Constantinescu propune ca toți descendenții otomanilor stabiliți în Dobrogea la 1878 să fie socotiți cetățeni.

Ședința se suspendă pentru 10 minute.

La redeschidere, d. C. Nacu, raportor, dă citirea întregului art. 3, așa cum a fost redactat din nou de comitetul delegaților.

Articolul se pune la vot și se admite.

La art. 4 d. dr. Rîmniceanu vorbește contra prescripției de a se vota la subprefectură.

D. N. Nicorescu se declară contra dispoziției ca listele electorale să se lase pe seama prefecturilor și cere să se lase tot tribunalele, ca în restul țării, sau primariilor.

D-sa depune un amendament în acest sens.

D. N. Xenopol cere înlocuirea prefectului prin magistrat.

După cererea d-lui I. Brătianu, primministru, care explică netemeinicia acestor amendamente, ele se resping.

Se admite art. 4 nemodificat.

Se votează art. 5 fără discuție.

Sâmbătă Senatul a votat legea pentru acordarea drepturilor politice Dobrogei. Proiectul a înfruntat 62 voturi, un vot contra.

Constituirea reuniunii femeilor române din Arad și provincie.

La adunarea generală a »Reuniunii femeilor române din Arad și provincie« s'a ales:

În *Comitetul central*, doamnele:

Doamna Aurelia Beleş, prezidentă, Letiția Oncu, viceprezidentă, Iustina Șerban, casieră, Ana Demian, Livia Vuia, Zina Moga, Elena Raicu, Lucreția Herbay, Eugenia C. Pop, Adriana Ispravnic, Jovanca Némét, Lucreția Russu, Marilina Bocu, Octavia Ciuhandu și domni: d. Sever Bocu, secretar, Vasile Goldiș, Dr. Liviu Tămășdan, Dr. Iustin Marșieu, și Dr. Cornel Iancu, consilieri.

În *comitetul de provincie* s'au ales următoarele doamne:

Chișineu: D-nele Mihaiu Veliciu, Dr. Ioan Trailescu, Dr. Gheorghe Popoviciu.

Bichis: D-na Alexiu Popoviciu.

Cinteu: D-na Gavril Popluca.

Curticiu: D-nele Ioan Nicorescu, Cornel Mladin, Silvia Ispravnic.

G. Varsand: d-na Machi Ardelean.

Macea: d-na Ladislau Petrilla.

Nadab: d-nele Luiza Ungurean, Dimitrie Muscanu.

Otlaca: d-nele Gheorghe Turicu, Iustin Iancu.

Pilul-mare: d-nele Iosif Anghelina, Mihaiu Rațiu, Teodor Leucuța, Ioan Goldiș.

Șicla: d-nele Ioan Codreanu, Ioan Iercan, Ștefan Capra, d-șoara Alexandrina Popoviciu, d-na Saveta Codrean.

Șimand: d-nele Agustin Beleş, Ștefan Leucuța.

Socodor: d-nele Dr. Gheorghe Vesa, Aurel Popa, Aurel Papp.

Sintea: d-na Vasile Dirlea.

Șiria: d-nele Dr. Iacob Hotăran, Dr. Emil Monța, Axente Secula, Mihaiu Leucuța, Ioan Bogdan, Alexiu Doboș.

Agriș: d-nele Romul Motorca, Georgiu Papp.

Galșa: d-nele Traian Debeleac, Nicolae Drăganca, Florian Laza, Traian Terebențiu, Dr. Ioan Suci.

Cherechiu: d-nele Teodor Stan, Liviu Ispravnic, Elvira Ardelean, Adrian Filip, Ioan Fofiu.

Comlăuș: d-nele Virgil Mihulin, Mihaiu Leucuța.

Covăsinț: d-nele Ioan Cure, Ioan Micloși, Veturia Bufta.

Curtacheri: d-nele Iulia Ungureanu, Valeriu Felnecan.

Măderat: d-nele Ioan Morariu, Ioan Popescu, Petru Borlea, Petru Vancu, Aurel Morariu, Pavel Siliartău.

Pâncota: d-nele Ignatie Pavloviciu, Constantin Pavloviciu, Filip Leuca, Ioan Jercoșan.

Siniția: d-na Emil Popoviciu.

Ternova: d-nele Iustin Popa, Teodor Drecin.

Boroșineu: d-nele Gheorghe Feier, Dr. Teodor Burdan, Ioan Georgia, Dr. Sever Barbura, Sever Hălmăgean, Pavel Dirlea, Elena Ardelean.

Bocsig: d-nele Dimitrie Nistor, Alexandru Papp.

Cermeiu: d-nele Mărian Chera, Isaia Goldiș.

Moroda: d-na Aurel Ciorogariu.

Sepreus: d-nele Cornel Ursuț, Teodor Petraș, Iosif Vuculescu.

Șicula: d-nele Iustin Monța, Ioan Dronca, Gherasim Balint.

Talpoș: d-nele Ioan Selegean, Gheorghe Popoviciu.

Zarand: d-nele Aurel Iancu, Gheorghe Rusu.

Repsig: Doamnele Lucreția Cosma, Ștefan Herețiu.

Iermata: doamna Ioan Moga.

Buteni: doamnele Traian T. Magier, Dr. Gheorghe Popa, Dr. Aurel Grozda, Iuliu Bodea.

Bârsa: dna Ioan Popoviciu.

Almaș: dna Alexandru Nica.

Cherteș: dna Sabin Micluța.

Dezna: dna Zaharie Milianu.

Hodiș: dna Avram Giurgiu.

Mustești: dna Cornel Săbău.

Nadaș: dna Ioan Körösladányi.

Boroșbeș: dna Augustin Mihulin.

Șilindia: dnele Gheorghe Mladin, Axente Chișinău.

Tauț: dna Pavel Anna.

Hălmăgiu: dnele Cornel Lazar, Dr. Ioan Robu Mihail Vidu, Enea Joldea.

Ciuciu: dna Gheorghe Ionescu.

Iosașiu: dna Gheorghe Costina.

Rișculița: dna Ioan Micluța.

Zeldiș: dna Constantin Lazar.

Aciuva: dna Gheorghe Vușdea.

Feniș: dna Ioan Săracu.

Honțisor: dna Ioan Mera.

Hălmăgel: dna Ioan Nicula.

Holdmezis: dna Romul Hărduțiu.

Ghioroc: dna Romul Vățianu.

Radna: dnele Procopiu Givulescu, Dr. Vasile Avramescu, Dr. Atanasiu Brădean, Grigorie Micula.

Șoimuș: dna Iosif Vuculescu.

Lipova: dnele Dr. Alexandru Marta, Dr. Aurel Halic, Dr. Aurel Missits, Dr. Aurel Cioban, Voicu Hamza, I. Roxin, Ioan Cimponeriu.

Conop: dna Ioan Petrilla, Grigorie Caba.

Govoșdia: dnele Gheorghe Moldovan, Ioan Musca.

Miniș: dna Petru Pelle.

Pauliș: dnele Zamfir Conopan, Cornel Popescu.

Gurba: d-șoara Ana Cismașiu.

Slatina M.: dna Damaschin Medre.

Soborșin: dnele I. Ognean, Protasiu Givulescu.

Aletea: dna Nicolae Mladin.

Pecica: doamnele Ștefan Novac, Dr. Dimitrie Barbu, Nicolae Barbura, Savu Tămășdan, I. Roxin, Dr. Nicolae Cioclan, Dr. Lazar Ghebeleş, Dr. Aurel Novac, Ștefan Roja, Milena Ciorogariu măritată Bodrojan.

Mândruloc: dna Iancu Ștefănuț.

Cicir: dna Constantiu Moldovan.

Micălaca: dnele Ioan Morariu, Iustin Dascăl.

Nădlac: dnele Aurel Petroviciu, Aurel St. Șulțiu, d-șoarele Precupaș, Elena Morariu, Lugoianu, Luțai, dnele Nicolae Chicin, Dr. Vicențiu Marcoviciu, Dr. Remus Chicin.

câteva luni, frumos ca un înger, cu păr blond cârlionțat; fata cea frumoasă însă a mamei era slabă și palidă.

Era Sadurra; de pe hainele ei se putea vedea traiul mizerabil ce-l ducea. Și ea încă observa pe mama cu privirea ei rece și nepăsătoare, și numai cu greu își stăpâni lacrimile. Pentru-ce, pentru-ce oare nu arunca cel puțin asupra lui o privire, asupra copilului ei, a nepoțelului, a aceleia care purta numele bunicului său răpus mișelește, asupra copilășului frumos ca și o iconă?

O, de sigur că Zia Batóra fierbea de năcaș și dorea moartea nevinovatului ei copilăș...

Înima Sadurrei săngera la gândul acesta și-i venia să iasă din biserică.

Zia Batóra nu dorea moartea micuțului; cei mai mult, acest copilăș micșora ura ei trezită prin vederea Sadurrei. Ea nu mai văzuse până acum copilul, nepotul ei, și dacă nu-l văzuse, nu putuse nici să se cugete la el.

Nici pe Sadurra nu o văzuse de mult timp. Și cât se schimbase nenorocita, care adusese în casa ei rușinea și batjocurile oamenilor! Ai crede că e o cerșitoare, o... Zia Batóra nu se mai cugeta cu ce seamănă acum și fata ei, căci atunci, pe lângă ura cea mare ce o nutrea asupra ei, ar fi mai simțit și compătimire față de ea.

Maică Preacurată, ce copilăș frumos! Ochii îi sunt ca și ai răposatului — cu Peppo Nieglija, cu mișelul nu seamănă de loc, chiar de loc...

Liturgia își urma cursul. Ajunsese deja la împărtășire; în biserică era liniște.

Zia Batóra se ruga numai din buze, gândul

nu-i era la rugăciune. Ea nu vedea și nu auzea nimic, nimic altceva decât turburarea din sufletul ei: mânie, durere, umilire, gingășie, amărăciune și blândețe, ură și compătimire și dragoste se sbăteau în sufletul ei... Fața însă nu i-se schimbase, numai buzele îi tremurau încet în rugăciune.

La împărtășire mulțimea căzu în genunchi; înghesuiala se făcu și mai mare.

»Isuse, Isuse,« murmură Zia Batóra îngropându-și fața în palme. »Maică preacurată, îndurate spre mine!«

Ea simți privirea Sadurrei ațintită asupra-i și o durere necunoscută până atunci o cuprinsese. Cum ar fi voit ea să-și sărute odată nepoțelul — și totodată să-l loviască cu capul de pereți. Sigur că Sadurra pentru aceea îi arăta cu atâta nerușinare copilul, pentruca să-i reamintească mamei sale toate chinurile îndurate! Batóra din nou era stăpânită de ură și de rușinea față de oameni. I-se părea că toate femeile din Bitti, ba chiar și cele străine, după ce se uitau la ea, se uitau la Sadurra, râdeau apoi și-și băteau joc de ele.

Maică Preacurată, ce liturghie grozavă era aceasta pentru Zia Batóra.

Când se sfârși liturghia, atențiunea și încordarea mulțimei deveni și mai mare. Bărbații, neguțătorii și feciorii se strecurară și ei cum putuseră în biserică. Mai multe femei leșinară în îmbulzeala cea mare.

După grilajul dela altar stăteau mai mulți carabinieri, cari făceau o impresie ciudată între mulțimea cu capetele descoperite.

De-odată un murmur străbătu prin mulțime: aduceau pe îndrăcită.

Era o fetiță mică, în costum sardinic lucrat din stofă simplă, slăbuță și palidă, cu ochi mari expresivi, în cari într'adevăr strălucia un foc demonic. Ea era strâns legată, nu se opunea și cât timp preotul jura pe diavol, ea nu scoase o vorbă din gura ei; când îi dădură și-i ziseră să sărute sfânta relicvie, începu să facă o larmă, ca și când zece diavoli s'ar fi bătut la gura ei.

Femeile pâliră și în biserică se făcu liniște adâncă.

Fetița își insufla groază: ea striga și urla cu o voce adâncă de bărbat, înjura și scuipa relicvia, vorbia latinește și spunea lucrurile cele mai scârboase.

Cu fruntea sprijinită de marginea altarului o femeie plângea amarnic.

Zia Batóra privea mai mult la această femeie decât la fetiță, a cărei mamă se vedea că este, și o milă nespuse o cuprinsese pe Batóra. I-se părea ca și când ea ar înțelege plânsul și suspinele nefericitei mame.

Oamenii începură din nou să șoptească între ei; în acest murmur care umplea naia bisericii și producea un ecou mistic, Zia Batóra nu auzea decât vocea femeii din Ala, care îi spunea Batórei: »Nu e nici o mamă mai nenorocită decât mine. Pentruce vii tu aici să plângi și să te tânguiești; ce voiești tu, ce dorești? Eu sunt mama cea nenorocită. Tu poți să ai pace și liniște în sufletul tău, dacă ai vrea, — dar ești prea mândră, prea îngâmfată, Batóra, Batóra!«

Da, într'adevăr: Zia Batóra își auzea numele ei, repetat și de ecou putea să jure că îl aude.

Semlac: Lazar Adamoviciu, Romul Ganea, Dr. Gheorghe Tulcan.

Sâmbăteni: dnele Fabriciu Manoilă, Paul Felnecan.

Tornea: dna Nicolae Ionescu.

Cuvin: dna Constantin Puticiu.

Musca: dna Gheorghe Popescu.

Seleuş: dnele Ioan Serendan, Teodor Crişan.

B. Giula: dna Dr. Mihaiu Marcuş.

Chitighaz: dna Constantin Popoviciu.

Seitin: dnele Dimitrie Feier, Petru Némét.

Cenadul-unguresc: dna Romul Nestor.

Cenadul-sârbesc: dna Terenţiu Oprean.

Giuliţa: dna Ioan Covaciu.

Căpruţa: dnele D. Maciu, Teodor Cosma.

Totvărădia: dnele Alexandu Tieran, Aurel Mircu, Ioachim Turcu.

Sân-Miclăuşul mic: dna Petru Marşieu.

Sân-Miclăuşul mare: dna Dr. Nestor Oprean.

Vinga: dna Dr. Traian Şincai.

Moneasa: dna Octavian Tămăşdan.

Brad: dnele Vasile Damian, Dr. Pavel Oprea, Dr. Ioan Papp.

Aradul nou: dna Dr. Aurel Crişan.

Timişoara: dnele Dr. Aurel Cosma, Dr. Gheorghe Adam, Dr. Traian Puticiu, Romul Cărăbaş, Liviu Magdu.

Biroul Comitetului Central a trimis membrilor din provincie următoarea scrisoare:

Stimată Doamnă!

Cu bucurie Vă aducem la cunoştinţă, că «Reuniunea femeilor române din Arad şi provincie» s'a reactivat în adunarea sa generală, ținută aici în Arad, la 10 Martie n. 1909.

Tot cu asemenea bucurie Vă notificăm, că adunarea noastră generală V'a ales de membru provincial în comitetul Reuniunii noastre, unde Vă salutăm şi Vă primim cu toată dragostea.

Precum sună şi statutele şi precum ne dictează şi inimile noastre, ne-am pus de gând să ridicăm aici în Arad de urgenţă o zidire modernă, în care să aşezăm şcoala superioară de fete de azi şi să o prevedem şi întregim cu şcoala de ţesut şi de menaj şi de tot ceea ce este de lipsă şi folositor pentru creşterea bună şi românească a fetelor române.

În acest scop facem către D-Voastră acest apel, de soră către soră, rugându-Vă să intraţi şi V-oastră în mijlocul nostru şi să ne ajutaţi din toate puterile, ca să putem ridica cât de curând acest altar pentru limba şi cultura noastră.

Tot spre acest scop Vă rugăm să binevoii a Vă înscrie şi D-voastră şi tot odată să câştigaţi câţi mai mulţi membri la Reuniunea noastră: cauza este mare şi sfântă şi toţi câţi simt româneşte, trebuie să se înroleze sub acest steag al culturii noastre.

Spre scopul acesta, alăturat Vă trimitem o listă de subscriere, pentru adunarea de membrii la Reuniune,

Cuprinsă de-odată de căinţă şi de milă, ea era mai-mai să se întoarcă spre Sadurra care sta aproape lipită de ea, şi să-i sărute copilaşul; dar ea nu putea, nu putea încă să facă lucrul acesta, deci simţea că nu putea să iasă din biserică fără să-şi sărute nepoţelul....

Durerea nemărginită a mamei care sta înaintea altarului, durere, care nu se poate descrie cu cuvinte, o făcu pe Batóra să-şi uite durerea ei proprie şi-i trezi în suflet iubirea de mamă de atâta timp adormită.

Femeia din Ala plângea şi suspina atât de tare, încât suspinurile ei se ridicau peste larma cea mare produsă prin sforţările fetiţei. Zia Batóra auzia plânsul şi suspinele şi fiori de groază o apucară; ea nu ştia pentru ce, dar simţea că se înăbuşe.

Îndrăcita zbiera în continuu şi spunea cele mai mari blasfemii la adresa lui Dumnezeu, în limba latină, sardinică şi italiană.

Ea rupse funiile cu cari fusese legată şi trei bărbaţi puternici abia o putură ţine în loc, nici unul însă nu o putu sili să sărute relicvia. Preotul cetea mai departe slujba scoaterei dracilor, iar oamenii plictisiţi deja vorbeau tare unul cu altul, uitându-şi de locul unde se aflau.

Deodată Zia Batóra văzu pe mama fetiţei că se ridică în picioare şi că înceată de a mai plânge. Ca şi când ar fi avut o inspiraţiune divină, ea luă relicvia şi o ţinu înaintea buzelor fetiţei sale.

Atunci se întâmplă o minune, la care deocamdată nimeni nu se aştepta: ca prin farmec fetiţa

pe care Vă rugăm să ni-o remiteţi, — cu taxele adunate, pînă în 1 Noemvrie 1909.

Arad, la 10 Martie 1909.

Reuniunea femeilor române din Arad şi provincie.

Letiţia Oncu m. p., **Iustina Şerban** m. p., viceprezidentă. casieră.

Sever Bocu m. p. secretar.

Din România.

În amintirea arhimandritului Nifon. Eforia spitalelor civile din Bucureşti, după ce va face inventarierea şi repartizarea averii rămase de pe urma defunctului arhimandrit Nifon din Sinaia, va lua măsuri pentru aducerea la îndeplinire a uneia din dorinţele sale exprimate prin testament. Se ştie că Eforia, ca legatară universală, are obligaţia de a ridica o cruce pe mormântul arhimandritului Nifon, în cimitirul mănăstirii din Tiberiada.

Un grup de prieteni ai regretatului arhimandrit Nifon, fost stareţ al mănăstirii Sinaia, au luat laudabilă iniţiativă de a cinste amintirea printr'un tablou în ulei sau bust, care va fi aşezat în bibliotecă şi muzeu înfiinţate de dânsul la mănăstirea unde a stareţit peste 20 ani. În fruntea acestui grup sunt I. P. S. S. Mitropolitul Primat, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, d. Dr. I. Cornoiu, d. L. Basset, arhimandritul Dionisie din Buşteni, d. Dr. Mamulea din Sinaia şi d. Al. Gălăşescu, şeful serviciului spitalelor dela Eforie. În scop de a se aduna fondurile trebuincioase, niştătorii au lansat printre prieteni şi cunoştuţii un număr restrâns de liste de subscripţie.

M. S. Regele a binevoit a primi în audienţă, aseară la orele 6, pe arhimandritul Dionisie care s'a reîntors din călătoria făcută la Ierusalim spre a se închina la sfântul mormânt.

Suveranul s'a întreţinut aproape o oră asupra locurilor sfinte şi a împrejurărilor în cari a încetat din viaţă la Tiberiada regretatul arhimandrit Nifon, stareţul mănăstirii Sinaia.

Arhimandritul Dionisie a avut onoarea a remite Majestăţii Sale o superbă icoană sculptată în sidă alb şi negru, sfinţită la mormântul Mântuitorului.

M. S. Regele a fost foarte plăcut impresionat de modul cu adevărat artistic cum este executată icoana.

Proclamarea Regatului. Sâmbătă s'au împlinit 28 ani dela proclamarea Regatului. Cu pri-

atinse relicvia de buzele sale, focul demonic din ochii ei se stinse, căzu în genunchi şi cu o voce blândă şi lină ea zise rugăciunea »Ave Maria«.

»Fiica mea!... Fiica mea!...« strigă mama, nebună de bucurie.

Minunea se întâmplase: se făcu linişte, toţi câţi erau în biserică căzură în ghenunchi, răspunzând emoţionaţi la »Ave Maria« al fetiţei. Femeile plângeau şi suspinau.

Zia Batóra plângea cu ele împreună.

Când Zia Batóra pleca spre casă, ea ţinea în braţe copilaşul Sadurrei, şi fata mergea alături cu mama. Bunii creştini din Bitti, mândrii cu Madonna lor, i-şi ziceau: »În anul acesta Maica Domnului a făcut două minuni!«

Trad. de: D.

H A Z.

La poştă.

Slujbaşul: Domnule, pe scrisoarea ce vrei să o trimiţi nu e pusă nici o adresă!

Trimiţătorul scrisorii (gândind aiurea): Cum? Trebuie oare să ştie toată lumea cui scriu eu?

lejul acestei aniversări s'a oficiat un Te-Deum la Mitropolie, la orele 10 jum. dimineaţa.

Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, înconjurat de clerul mitropolitan. Răspunsurile au fost date de cor. I Mitropoliei, condus de măiestrul Bănulescu.

Au azistat: d. Ion I. Brătianu, preşedintele consiliului, şi d. ni ministri Spiru Haret şi V. G. Morţun.

D-nii generali Mavrocordat şi Rubescu, cu întregă casa militară regală şi princiară.

D-nii Luca Ionescu, preşedintele consiliului superior administrativ, şi Dim. I. Ghica, efor al spitalelor civile.

D-nii generali Boteanu, secretar general al ministerului de războiu; P. Vasiliu-Năsturel, Georgiu, Coandă şi Minei.

D-nii Emil Petrescu, prefectul poliţiei; L. Basset, Eftimie Antonescu, prim-procuror; I. Panaitescu şi R. Voinescu, inspectori generali ai siguranţei.

D-nii coloneli Pretorian, Socec, Costescu, Saegiu, Văleanu, Panteli, V. Ionescu, Solacolu, Petrescu, Văitoianu, Muscă, Goruneanu, etc.

Onorurile militare au fost date de o companie cu drapel şi muzică din batalionul de vânători »Regina Elisabeta«.

În cursul zilei s'au înscris număroase persoane în registrele deschise la Palatul regal.

Oraşul a fost frumos pavozat cu drapele naţionale.

Autorităţile civile şi militare au luat vacanţă şi se vor redeschide Luni.

Cu prilejul acestei aniversări s'a oficiat câte un »Te-Deum« la toate bisericile catedrale din ţară, în prezenţa autorităţilor civile şi militare.

Oraşele au fost pretutindeni împodobite cu drapele.

Din Străinătate.

Impiegaţii postali francezi ameninţă cu greva. În urma hotărârii consiliului de miniştri de a pedepsi pe autorii scrisorilor jignitoare pentru sub-secretarul de stat la poştă, D. Symian, comitetul grevei impiegaţilor postali s'a adunat aseară.

Oratorii au declarat că o grevă nouă se va ivi dacă guvernul va lua măsuri în contra membrilor comitetului, cari au iscălit aceste afişe, asigurând că această grevă va cuprinde numeroase corporaţii şi că ar fi mult mai importantă decât cea dintâi, care totuşi a arătat posibilitatea grevei generale poate mai apropiată decât se crede.

Pacea asigurată.

Singura piedecă ce întârzie aplanarea paşnică a conflictului austro-sârb, a fost azi înlăturată. Cabinetul din Londra, cedând marelui presiuni a spiritului păcii, a renunţat la obiecţiunile ce ridica împotriva anexiunii Bosniei. Ambasadorul englez a remis azi cabinetului din Viena o notă în acest sens.

Ca o urmare Austria va adresa tuturor puterilor o notă aducându-le la cunoştinţă că a anexat provinciile ocupate până acuma şi va cere ştergerea din tratatul dela Berlin a articolului privitor la ocuparea Bosniei.

Puterile vor răspunde dându-şi a sentimentul lor şi anexarea Bosniei dintr'un fapt devine un drept recunoscut de puteri.

În Serbia spiritele se liniştesc tot mai mult şi populaţia începe să înţeleagă cât de nesincere au fost promisiunile puterilor cari au instigat-o.

Anglia recunoaşte anexiunea.

O telegramă din Viena anunţă, că ambasadorul englez a remis azi dlui Aehrenthal o notă, în care cabinetul englez declară că recunoaşte anexiunea, fără rezervă. Se crede că nota aceasta va limpezi definitiv situaţia.

Pricina abdicării prințului Gheorghe.

Se anunță din »Belgrad«: În anturajul principelui moștenitor se povestește că Mercuri seara principelui Gheorghe a fost ca de obicei la secția la ministerului de externe ca să cetească rapoartele sosite dela miniștri sârbi în străinătate.

De Dumineca trecută, principele Gheorghe era într'o iritație extremă din cauza atacurilor ziarului »Zvono« și din pricina atitudinii pasive a guvernului. Când principele cetă raportul ministrului sârb din Petersburg spunând că țarul autorizase pe ministrul de externe Iswolski să recunoască în numele Rusiei anexarea Bosniei chiar înaintea întrunirii conferinței, principele a fost foarte mișcat, a aruncat depeșa pe masă strigând: Iată cum țarul Rusiei susține speranțele Serbiei! De ce am făcut eu călătoria în Rusia!

Apoi, principele Gheorghe foarte mâhnit a părăsit biroul secțiunii I, fără a saluta pe nimeni și s'a reîntors la palat unde a scris scrisoarea de renunțare la tron.

Scupcina păzită de armată.

Se anunță din Belgrad: Situația a ajuns acum la punctul culminant și lucrurile vor trebui să se sărșească într'un fel sau altul. Ziarele sunt de părere că zilele ce urmează sunt de cea mai mare importanță pentru Serbia. Guvernul a luat măsuri minime contra unor eventuale turburări. Scupcina e păzită de soldați, pentru a se putea suprima imediat orice manifestare revoluționară.

Se vorbește că zilele aceste s'au petrecut scene scandaloase la palatul regal, prin cari prințul Gheorghe a compromis Serbia în fața lumii înbegi.

Anglia se apropie de punctul de vedere al Austriei.

Ziarul »Fremdeblatt« scrie: Am comunicat guvernului englez minimumul condițiilor ce cerem Serbiei. Sir E. Grey a făgăduit că și va da răspunsul asupra lor până Dumineca viitoare.

În cazul când guvernul sârbesc va fi pus în măsură să ne remită chiar pe la începutul săptămânii ce vine un comunicat explicând ultima sa notă.

Nădăjduim că guvernul englez se va apropia încă și mai mult de punctul nostru de vedere și va susține cu energie la Belgrad. Trebuie să susținem acest punct de vedere pentru că numai el poate salvarda interesele noastre. Avem nădejdea că programul proiectat de noi pentru a câștiga cât mai de grabă ca Serbia să părăsească politica urmată până aici, nu este de natură a umili pe vecinul nostru ceea ce nu ar putea fi în viitor, ci că programul nostru este inspirat de un spirit de moderație care, sperăm, va fi recunoscut în Anglia.

Mare foamete în Serbia.

În Serbia sunt nenumărate cazurile de morți din cauza foametei. În împrejurimile cazarmilor din Radovici se află peste 5000 de familii pieritoare de foame. Se dau ajutoare neîncetat, dar ele sunt neîndestulătoare.

O interpelare în Dumă asupra chestiunii sârbe.

»Lokalanzeiger« din Berl'n află din Petersburg că grupul panslavist din Dumă va anunța o interpelare asupra chestiunii sârbe și asupra punctului de vedere al ministrului de vedere Iswolski.

Anglia consimte la propunerile lui Aehrenthal.

Între ambasadorul englez și Aehrenthal se urmează încă negocierile, care sunt ușurate în urma schimbării atitudinii Rusiei. Rusia a declarat că e gata să stabilească textul răspunsului la nota sârbească împreună cu celelalte puteri.

Ca bază la o conlucrare comună mai e și faptul că Anglia ia în considerare schimbările stabilite de Aehrenthal. Se nădăjduiește, că acuma când s'a găsit o formulă dreaptă, situațiunea s'a îmbunătățit, cu toate că evenimentele neașteptate ar putea s'o înrăutățească.

In ce vor conzista concesiile militare ungurești.

Revista »Oesterreichische Rundschau« din Viena publică un articol scris de un înalt presonaj. Autorul destăinuiește că compromisul militar dintre unguri și ministerul de războiu e un fapt împlinit. Concesiunile militare ungurești, pe cari azi le combate monarhia întreagă, pe cari le-a combătut și d. Maniu în cuvântarea sa, au fost acordate ungurilor. Singura pricină pentru care ele nu au fost încă publicate, este criza din sânul coaliției ungurești. Curtea din Viena vrea să silească pe kossuthiști să facă întâiu fuziunea și numai pe urmă să le dea concesiunile militare. Cu toate acestea ministrul de războiu a convenit deja cu guvernul unguresc asupra concesiilor cari după »Oesterr. Rundschau« vor fi următoarele:

1. Până la deslegarea chestiunii drepturilor și a emblemei, care va trebui grăbită după putință, trupele din Ungaria ale armatei comune vor avea panglici roșu-alb-verde la drapeluri.

2. Ministerul de războiu se va numi »ministerul comun de războiu« nemțește »Gemeinsames Kriegsministerium« în loc de »Reichskriegsministerium«.

3. În sânul companiei (escadronului și bateriei) se va introduce ca limbă de serviciu limba ungurească, încât ele se vor asimila în privința asta honvezimei ungurești.

4. La judecătoriile militare din Ungaria dezbaterile judecătorești se vor face în limba ungurească.

Revista din Viena adaugă că concesiunea cea mai însemnată din ele e de sigur cea de supt punctul 3. Este chiar mai însemnat decât limba de comandă ungurească. Coaliția ceruse întâi, precum se știe, limba de comandă ungurească. Dar se vede că pe urmă s'a răzgândit și și-a dat seama că limba de serviciu e mult mai importantă decât cea de comandă. Căci nu este ade-vărat că unitatea armatei se menține câtă vreme limba de comandă e unitară. Dimpotrivă este indiferent care e limba de comandă, nemțește, ungurește sau volapük, dacă ea rămâne aceeași pentru toată armata. Cu cele 80—100 de cuvinte de comandă care, se știe, în partea lor covârșitoare sunt franțuzești, nu se poate germaniza.

Cu totul alta e însemnătatea limbii de serviciu. Ea e limba contactului oficial, întrânsa se fac rapoartele, ordinele de zi, instrucțiunea din școală întrucât ea nu se face în limba maternă a soldaților. Are deci un teren mult mai mare în graiul viu decât limba de comandă. Prin maghiarizarea limbii de serviciu unitatea armatei în realitate e sdrobotită.

Dar mai este ceva. Limba ungurească nu va înlocui numai pe cea germană ci și limba maternă a ostașilor acolo unde 50% din soldați înțeleg ungurește.

Mai târziu procentul acesta se va micșora treptat încât cu timpul limba ungurească va fi introdusă la toate trupele din Ungaria ca limbă de instrucție. În școala de subofițeri ea va fi de-asemena introdusă, încât, ca o urmare firească, ungurii știind mai bine ungurește, vor fi preferiți și toți subofițerii vor fi unguri.

Soldații din »acele excelente regimente« nemaghiare din Ungaria vor avea tot subofițeri unguri și vor avea cea mai mare încredere cătră ei, încât spiritul acestor regimente va fi mult inferior celui de azi, cum reiese din cuvântarea dlui Maniu, zice autorul.

Este evidentă, spune el, intențiunea de-a preface armata într'un mijloc de maghiarizare. Ceia ce n'a putut face școala ungurească, va face armata prin disciplina și severitatea ei. Dar armata comună, în care până acuma exista egalitate pentru toate popoarele, nu are dreptul de-a și atrage ura soldaților nemaghiari, cari vor crede că și aici există un popor de domni de-asupra celorlalte popoare. Urmarea ar fi că între români, nemți, slovaci, sârbi și ruteni s'ar naște o oroare de serviciul militar. Soldații nemaghiari vor socoti și pe ofițeri drept asupritorii lor. Moralea ofițerilor nemaghiari încă va suferi prin faptul că vor fi siliți să conlucre la maghiarizarea conașionalilor lor.

Rezultatul alegerilor în Caraș.

Jandarmii în biserică.

Rămâne legat de numele odiosului Burdia, și următoarea mișelie ce s'a petrecut ieri la scrutiniul din cercul Sgribești: jandarmii au luat cu sâla protocolul electoral dela un bărbat de încredere dintr'o comună unde pentru candidații naționali s'au dat voturi multe. Ei, se înțelege, au fost puși la cale de matadorul coadă de topor, crezând că astfel o să ajungă la mandat candidații lui Burdia. D. dr. Dobrin, în fața acestui terorism mișelesc, se înțelege, a suspendat scrutiniul și va raporta celor în drept despre acest nemaipomenit atentat contra bisericii.

Cu toate aceste mișelii, burdiștii au fost înfrânți.

Iată rezultatul știut:

In Lugoj:	Mocioni
»	Dr. Dobrin.
Făget:	Dr. Iosif Popovici
»	și Criștiu.
Coșova:	Dr. G. Gârda și
»	Drăgănescu.
Buziaș:	Baronul Duca și
»	Ion Marcu.
Jebel:	Regman și
»	Cultea inv. în Blajova.
Ciacova:	Breban și
»	Gruiescu inv.
Fizeș:	Ioan Roșu adv.
»	Dr. V. Braniște.
Vârșeș:	Dr. P. Țepeneag
»	Dr. Oct. Proștean.
Oravița:	Ilie Trăilă adv.
»	Dr. Ion Nedelcu adv.
Reș-montană:	Dr. Petru Cornean
»	Gheorghe Jian red.
Bocșa-mont.:	Dr. Aurel Oprea,
»	Dr. Cornel Petric.

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cerești o sticlă de

SPIRT DE GHIATA

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimite porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

Se găsește și se poate comanda

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvan, Fötér nr. 126.

Se expediază zilnic în toate părțile țării

Caransebeș: Burdea și
 » Dobru prim-forestier la com.
Bozovici: Dr. Novac și
 » Petru Borșun (burd).
Satul nou: Dr. Al. Bireiescu
 » și Petru Stoica.
Valea Boului: Dr. Corneanu secretar consistorial și Dalea, învățător (b).

Alegerea din Buziaș.

Onorată Redacțiune!

Capelanul Ioan Șurlașiu din Jebel, decând s'a știut terminul alegerilor deputaților pentru sinodul eparhial al Caransebeșului, a cutrierat toate comunele aparținătoare cercului electoral Buziaș și Jebel, făcând pe urgentul voiajor Burdea-Ionescu și lucrând pentru nereușirea protopresbiterului Ioan Pepa. Aceasta muncă zadarnică nu i-a succes, căci protopopul a devenit ales în ambele cercuri, deși se credea, că la Jebel, unde n'a fost prezent, având să conducă alegerea în colegiul protopresbiterului din Buziaș, că acolo vor învinge pamphletistii.

Tot-așa a lucrat și pentru reușita candidaților mireni în ambele cercuri, candidând în cercul Jebel pe Dr. Regman — un sas romanizat — de a cărui nume nu am știut noi Bănățenii până nu am ajuns să-i dăm pâinea de toate zilele și pe un învățător de a doua mână Bulgaria din Blajova față de deputații de până acuma Gheorghe Serb, consilier aulic și Dr. Dimitrie Cioloca, profesor și fiu născut din cerc.

Iar în cercul Buziaș a candidat pe fiul în veci rătăcitului sărman preot Nestor Damsa din Duleu, adevărat pe Dr. Damsa — care a detras câteva licenții de birt aceluia, cari au avut curajul a se declara de aderenți a lui Gheorghe Pop de Băsești cu ocaziunea alegerii de deputat dietal din Oravița și pe un atare Dracutin Milcoviciu, pe care cei din cerc nici nu-l cunosc, față de Baronul Duca și Ioan Marcu, care a reprezentat acest cerc peste 30 de ani neîntrerupt.

Reușita în ambele cercuri a bărbaților probați ai bisericii este sigură, pe când burdiștii au îndurat o totală înfrângere, încât pe viitor le trece pofta de a se mesteca, unde nu li treaba.

Și pentruca On. Redacțiune să se convingă pe deplin despre purtarea infectă a capelanului pitic Ioan Șurlașiu din Jebel, care să de subreferent al secretariului ministerial Dr. Petru Ionescu la împărțirea și asigurarea congruei și adăuse personale preoților pentru serviciile prestate, vă alătur aici în copie autentică epistola lui de dat. 13/15 Martie 1909 circulată prin cerc, din care se vede, că dânsul e împărțitorul congruei.

În fine să se știe, că acest voiajor a studiat cu bani românești și bani colectați dela fruntași români din mai multe părți, iar acum a pornit pe panta cloșanilor. De sub dealul Silagiului.

«Prea stimate Domnule!

Deoarece timpul e scurt, Te rog să predai lista mea alăturată Joi în 5—18 Martie preotului Nestor Damsa din Duleu, ca provăzându-o cu 6 subscrieri s'o înainteze protopopului imediat după constituirea biroului. Rogu-te apoi să vorbești și d-ta cu cei 2 Ciocoi, apoi cu lancoviciu din Căpăt și Gherban din Sirbova să voteze necondiționat contra protopopului, dacă li-e dragă... și d-ta cum să vorbești. Multămes pentru osteneală. 3—16 Martie 1909, cu stimă: Ioan Șurlașiu m. p. Joi la 9 ore se ceri cu telefonul dela Brasch »Zsebely község« să fie și Damsa la telefon, ori careva dintre Ciocoiști, spre a ne orienta.» Șurlașiu m. p.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 29 Martie n. 1909

— **Confiscarea »Gazetei de Duminecă« din Șimleu.** Primim următoarele: »Pentru liniștirea cetitorilor noștri vă rugăm a vesti că Nr. 11 al »Gazetei de Duminecă« ce s'a fost expediat deja încă Vineri dimineața — a fost confiscat pe baza unei telegrame a procurorului din Dobrișin.

Îți cade părul??? N'ai decât să folosești **spiritul pentru păr „Petrol“** a lui **Kulka** care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătreaței. După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu oesplicare a modului de întrebuințare în l. română 2cor. — — —

»Motivul confiscării: că am scris despre războiu.
 »Se poate că vor fi confiscate și numerii soșiți la oficiile postale.

»Judele de instrucțiune, acompaniat de reprezentanții orașului și ai poliției, a luat un lung proces verbal cu subscrisul, confiscând totodată și registrul abonaților. Ioan. P. Lazar.

Mai trebuie oare comentariu?

— **Excursiunea de studiu a elevilor dela Seminarul din Arad.** Sâmbătă la ora 10 vor pleca sub conducerea profesorului Nicolae Mihulin 25 de elevi ai Seminarului român din Arad într-o excursiune de studiu la Budapesta și Fiume.

— **Burdea se laudă,** în presa ungurească, prostindu-și stăpânii cu minciuna că ar avea 36 voturi în sinodul din Caransebeș. Poate în sinodul parohial, unde votează slujitorii dela primărie și dela comunitatea de avere!

— **Cunună eternă.** Doamna și d. inginer D. Ioviția din Galați (România) a dăruit 20 cor., pentru gimnaziul din Brad în amintirea mult regretatei lor mamă, Elena Damsia, decedată în Seceani la 2/15 Martie 1909.

»Viața Românească«, ce apare sub direcția dlor C. Stere și Dr. I. Cantacuzino, profesori universitari în Iași, a apărut pe luna Februarie având următorul cuprins bogat:

C. Hogaș: În munții neamțului; D. Nanu: Durerea (poezie); I. Agârbiceanu: Gruia (schiță); D. Anghel: Himeră (poezie); Z. Bărsan: Jurământul (dramă); St. O. Iosif: Truditul (poezie); Const. Hoiescu: Statul român și industria petrolului; Victor Iftimiu: Mai trec și azi.. (poezie); Jean Bart: Acasă și în războiu; M. Sadoveanu: Cuza Vodă; Izabela Sadoveanu: Cronica literară (Profiluri feminine: Grazia Deleda); Spiridon Antonescu: Cronica artistică (Expoziția Müntzer. Buletinul monumentelor istorice); A. Mirea: Cronica veselă (Caleidoscop: Poetul și primăvara); C. S.: Cronica internă (Lecții practice: Organizația bisericii în Ardeal); I. G. Duca: Cronica externă (Relațiunile Anglo-Germane); Un bucovinean: Scrisori din Bucovina (Chestiuni politice și economice); I. Rusu-Șirianu: Scrisori din Ardeal; P. Nicanor & Co. Miscellanea (Cuvântarea dlui Iuliu Maniu. — Miréio. — Jean Richepin la Academia franceză. — Catulle Mendès). Recenzii. Prețul 2 lei.

— **Concert italian în Arad.** Sâmbătă în 3 Aprilie la orele 8 seara va avea loc în sala cea mare dela Crucea-Albă un concert al trupei italiene.

Prin acest concert cu program interesant și variat d. Cavaler Ferrari d'Albaredo își ia rămas bun dela societatea din Arad, plecând apoi în turneul obișnuit de vară.

Atragem atențiunea societății române asupra acestui concert, cu atât mai mult, că d. Ferrari n'a refuzat nici odată de a-și da concursul gratuit la concertele românești. E o bună ocazie să ne arătăm recunoștința față de d-sa și simpatia față de frații noștri italieni luând parte la acest concert.

Iată programul artistic: Partea I. Leoncavallo: Bajazzo Prolog. cântat de Ercolani E. Puccini: Manon romană cântată de Schubert Jenny. Verdi: Luisa Miller aria mare cântată de cav. Ferrari. Strauss: Vals cântat de Luigia Pieroni. Puccini: Bohema quartetto. cântat de Pieroni, Schubert, Ferrari, Ercolani. Partea II. Verdi: Othello Credo cântat de Ercolani E. Puccini: Tosca, cântat de Schubert J. Ponchielli: Gioconda cântat de cav. Ferrari. Rossini: Barbierul de Sevilla cântat de Pieroni L. Verdi: Rigoletto quartetto cântat de Pieroni, Schubert, Ferrari, Ercolani. Acompaniamentul la pian îl va ține d. Fischer capelmaistru dela teatru. Bilete de 5, 3 și 1 coroane se capătă la librăria Ij. Klein Mör și seara la casă.

— **Operetă românească în teatrul unguresc.** Ziarele ungurești aduc știrea că opereta »Olteanca« de compozitorul român Caudella din

Iași s'a jucat cu mare succes în teatrul din Cașovia.

x **Fiecare proprietar de vii** să ceară catalogul românesc, germân, sârbesc sau unguresc gratuit și francat al coloniei agr. »Milleniumtelep« din Nagyösz comit. Torontal despre ulioii de calitate cea mai bună și aleasă.

x **Boalele de stomac,** lipsa de apetit și iregularitățile mistuirei înceată prin folosirea apei amare Franz Iosef. Are efect grabnic și sigur. Adulții luând în decurs de 8 zile câte 3 linguri de apă, se vor vindeca în timp scurt.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Serbia începe dezarmarea.

Belgrad, 29 Martie. Ministrul de război, Jivcovići, a dat azi un ordin, în care se spune că următorul contingent de recruți nu mai trebuie să vie sub arme.

Reluarea negocierilor între monarhia și Serbia.

Belgrad, 29 Martie. Intre ambasadorul austro-ungar, Conte Forgách, și ministrul de externe sârb, Milovanovici, au avut loc azi tratative a privire la reluare negocierilor pentru încheierea convenției comerciale austro-sârbe.

Demisia lui Izwolski.

Budapesta, 29 Martie. Telegrammele din Petersburg sosite aici anunță că ministrul de externe rus, Izwolski, la dorința țarului, și-a dat Sâmbăta demisia.

Abdicarea prințului Gheorghe.

Belgrad, 29 Martie. Azi s'a citit în scupcină actul abdicării prințului Gheorghe. Monitorul oficial publică abdicarea de asemenea în numărul său de azi.

Ședința camerei.

Budapesta, 29 Martie. Camera azi a primit conturile anului 1905. La sfârșitul ședinței a vorbit deputatul Rakovszky.

»Poșta Administrației.

George Toader, Marșel. Am primit 6 cor. pe Quart. I. 1909. Restanță nu mai aveți, rugăm însă abonamentul și pe Quart. II. a. c.

Ion Ovesea, Cernaifaleu. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Maiu 1909.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 29 Martie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa	— — —	26 K.	55—26 K.	85 fl.
Din comitatul Albei	—	26	> 15 - 26	> 50
De Pesta	— — —	26	> 20—26	> 55
Bănățenesc	— — —	26	> 50—26	> 80
De Bacica	— — —	26	> 30—26	> 70
Sicără	— — —	19	> 70—19	> 90
Orzul de nutreț, cvalit. I.	17	> —	17	> 20
» » calitat. a I.	16	> 50—16	> 80	
Ovăs	> » I.	17	> 55—18	> —
» » » II.	17	> 25—17	> 55	
Cucuruz	— — —	14	> 05—14	> 25

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar Gheorghe Nichin.

Săpun de crin, pudră de crin, preparate cozmice de prima calitate.

Mijloc probat pentru îndepărtarea piștruelor, alunițelor, și pentru ereparea pielei și a mâncărimii de piele. **Scufit prin lege.** — — — — —

Prețul unui borcanel de cremă de crin 1 cor.

» unei bucăți » săpun » » 1 »

» » cutii » pudră » » 1,20 »

Se pot căpăta dela farmacia la „Vultur negru“ alui Kulka Emil din Timișoara-Cetate (Temesvár-Belváros). Nr. telef. 64

Un candidat de avocat cu praxă

afără aplicare imediat într'o cancelarie
advocațială. A se adresa la admini-
strația ziarului.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit
prin mii de scrisori de recunoștință
dovedește că

specialitățile (preservative)

pentru dame și domni, inventate sub numele Zenith sunt
de mai de încredere, nu strică sănătatea, oecaze eră
pestele celor de până acum.

Prețuri: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 cor.,
1 duzină Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele
Zénith, oșoi numai stinca e veritabil, dacă e provăzută
cu marca Zénith. — Se trimite în străinătate și în țară
lângă cea mai mare discreție, recom. și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea
bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

10.000 pruni bosneaci altoiți

pentru presăd.re, de specia cu fructe mai
mari și deosebit de frumoase, de culoare
negră, care au fost premiate cu prima
diplomă a guvernului țării din Sarajevo, la
expoziția din Viena, Budapesta și la expo-
ziția universală din Paris cu medalia de
argint.

Se află spre vânzare la

Sava T. Kojdici, Brčka (Bosnia)

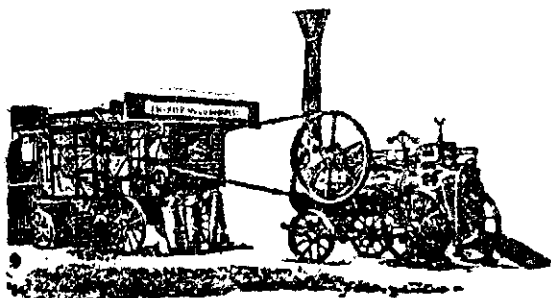
din pepiniera proprie.

DEBRECZENI LAJOS

reparator de mașini

Oradea-mare — Nagyvárad

— Kolozsvári ut 29/43. —

Primește repararea tehnică a orice soi
de mașini economice, motoare mănate
cu aburi, gaz, petrol, benzin, oleu
brut, motoare absorbitoare de gaz,
precum și aranjamentul de mori cu
prețuri ieftine și pe lângă condițiuni de
plătire favorabile.

Voiești

să fi servit bine și pe plac, apoi paseri ca-
nari, papagai vorbitori, țestoșeli, pești de
aur, porumbi, găni de soia, păuni, iepur,
câni de vânat și de lux, pisice de Angara,
mămuțe imblânzite, colivii etc. aparate
brute, să aleg și să cumperi numai dela vânză-
tor a de paseri de aici, care de 10 ani se bu-
cură de cel mai bun renume. Dacă le a bi
toate aceste, apoi și cel mai bun nutremant
pentru paseri iarăși numai dela mine să-l
cumpărați. Numa în depotul principal:
**Zagreb, Mircovič, Marije
Valerije ulica 10.** (Oda e separată
pentru paseri cântărețe).

Eu vând numai exemple și mărfuri de
prima calitate, mărfuri slabe și de puțin
preț nici nu țin.

Premiat la Ams erdam, la Viena de două-
ori, Bruxela, Londra, Marsilia, Paris, Zagreb.

1000 epistole de recunoștință, prețuri și
multe alte diplome. Expedez cu poșta ga-
rantând pentru marfă vie.

Schmidutz József

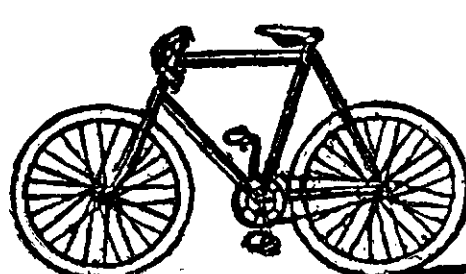
fabricant de instrumente muzicale și
magazin de tot soiul de instr. muzicale.

KULA (comit. Baci).

Se capătă: **Violine, goarne, harmonice,
tambure și cele mai bune gramofone**
precum și orice instrumente muzicale.

Primește repararea a orice soi de instrumente
muzicale cu prețuri ieftine și pe lângă garanție.
Țin în depozit violine și cimbele fabricate în
țară și străinătate precum și coarde de oțel
englez pentru tambure.

Cele mai bune biciclete
pentru 120 cor.

se pot căpăta dela firma

Kalenda János

în **Oradea-Mare (Nagyvárad)**,
lângă biserica cu lună.

Tot acolo se pot căpăta pe ales:
mașini de cusut, gramofone și arme.

Mare atelier de reparat.

Telefon în legătură cu întreg comitatul 245.

In Sibiu (Nagyszeben) Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră
150 de litri de apă, pen-
tru care consumă ca com-
bustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.

O vană de neîncălzit numai 24 cor.

Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

Comandele se efectuează imediat și se trimite
cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entengasse 17, HERMANSTADT. Saggasse 15.

Oltoiori de struguri

expediază,
garantând de sol
asortiment bo-
noscut de primii și cel mai
bun.

Küküllőmenti (szőlőoltvány-telep)
proprietar: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

== Peștii și cereșii prețuri curente ilustrate! ==

Din prețul curent se pot cere scrisori de recuno-
ștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce do-
resc să comande pot cere mai întâi informațiuni
dela persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris,
despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

Crema Salvator cel mai bun cosmetic pentru
mâni și față, contra pișturilor
și a necurătențiilor de pe față. 1 borcan 1 cor.

Pudra Salvator, apără fața de părleală și
face pelea albă ca laptele.
Albă, roză și crem, 1 cutie 1 coroană.

Săpun Salvator, în timpul cel mai scurt
face pelea fină și fragedă.
1 bucată o coroană.

Praf de pele Salvator Nr. III. un medica-
ment sigur contra a-
sudării mânilor și a picioarelor, absolut nestri-
căcios. 1 cutie 1 coroană.

Spirit de vin (Franzbrandwein) Salvator.

Un medicament de casă cunoscut care nu trebuie
să lipsească din nici o casă. Se recomandă la
orice răceală, durere de cap, migrenă, junghiuri,
reumă și ischios. Prețul unei sticle 1 coroană.

**Schwedische Tropfen. (Picături de
Svedia)** o doctorie probată contra boalelor de
stomac. O sticlă originală 1 coroană.

Balsam pentru bătători depărtează repede
și fără durere orice
bătătură, pelea întărită sau negei. Prețul unei
sticle cu pensulă 70 fileri.

Toate aceste preparate sunt
numai atunci veritabile, dacă
sunt provăzute cu marca de
scut «Salvator».

Comandele din provincie
se execută prompt și cu bă-
gare de seamă.

S. Mittelbach,
farmacia și drogheria la Salvator.
Zagrab
(Croatia).

HAFFNER JÓZSEF

tăietor de pile
S I B I U (Nagyszeben), Elisabethgasse 42.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. primește spre scobire pile mici și mari vechi cu p ețuri ieftine.

Cel dintăiu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente și pietri de cimitir — Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.
Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat

- Ghete de șevro pentru domni . . . K 11.—
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ K 11.—
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ K 10.50
- „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ K 9.50
- Jumătăți de șevro pentru dame . . . K 8.—
- Ghete tari de muncitori dela . . . K 6.80
- Ghete de copii dela K 3.—

Material de I-a clasă.

Cum să vă dovedesc

că clasornicele date mie vor fi reparate punctual! Cel mai simplu mod de a trimite clasornicele stricate pe postă.

Neu Vilmos clasornicar și glavaergiu
Seghedin
Károlyi-u. 3.

Unde se repară clasornicele în mod special. prompt cu garanție de 8 ani și prețuri favorabile. —
Ține în depozit clasornice de buzunar, pendule și clasornice cu alarmă, precum și bijuterii și obiecte pe argiat de China. cu prețurile cele mai favorabile. — Cumpără frânturi de aur și de arplai cu prețurile cele mai mari sau le schimbă bu obiecte noul.
Comandele din provincie se săvârșesc punctual și se împachetează cu mare îngrijire.

Magazin bogat asortat în

mobile de fier, aramă, mobile de grădină și trăsuri pentru copii

dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă. —
Prețuri moderate.

Catalog la cerere gratuit și francat trimite firma
OBERT VILMOS
— Mediaș — Medgyes. —

Dubinievicz Oszkár

— comerciant de articole medicale chimice și parfumuri.
Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Recomandă în prețurile cele mai ieftine
Esențe de rom și licheuri cu prescripții de pregătire

Văpsell mirositoare

Parfumuri, pudre, săpunuri din țară și străine.
Gazete pentru instrumente de manicurare și parfumuri.

Petrol-China

cel mai bun mijloc contra mătreței a căderii părului și cărunțirii. Prețul Cor. 1.20.

GEORG DÉCSI

măiestru de instrumente muzicale
SIBIU, str. Ocnei Nr. 10.

Magazin de tot felul de instrumente muzicale, depozit bogat de cele mai bune coarde. Primește și execută prompt tot felul de comande din provincie, precum reparaază bine și ieftin orice lucrare ce aparține acestei ramuri.

Schimek János

carnățarie și fabrică de salamă
Sibiu — Nagyszeben
Rosenanger 6.

Recomandă specialitățile excelente de **carnățarii**, precum și de **salamă** cu prețurile cele mai ieftine de zi. La comar de mari se dă rabat. — Expediare cu poșta și cu trenul. Serviciu prompt și conștiințios.